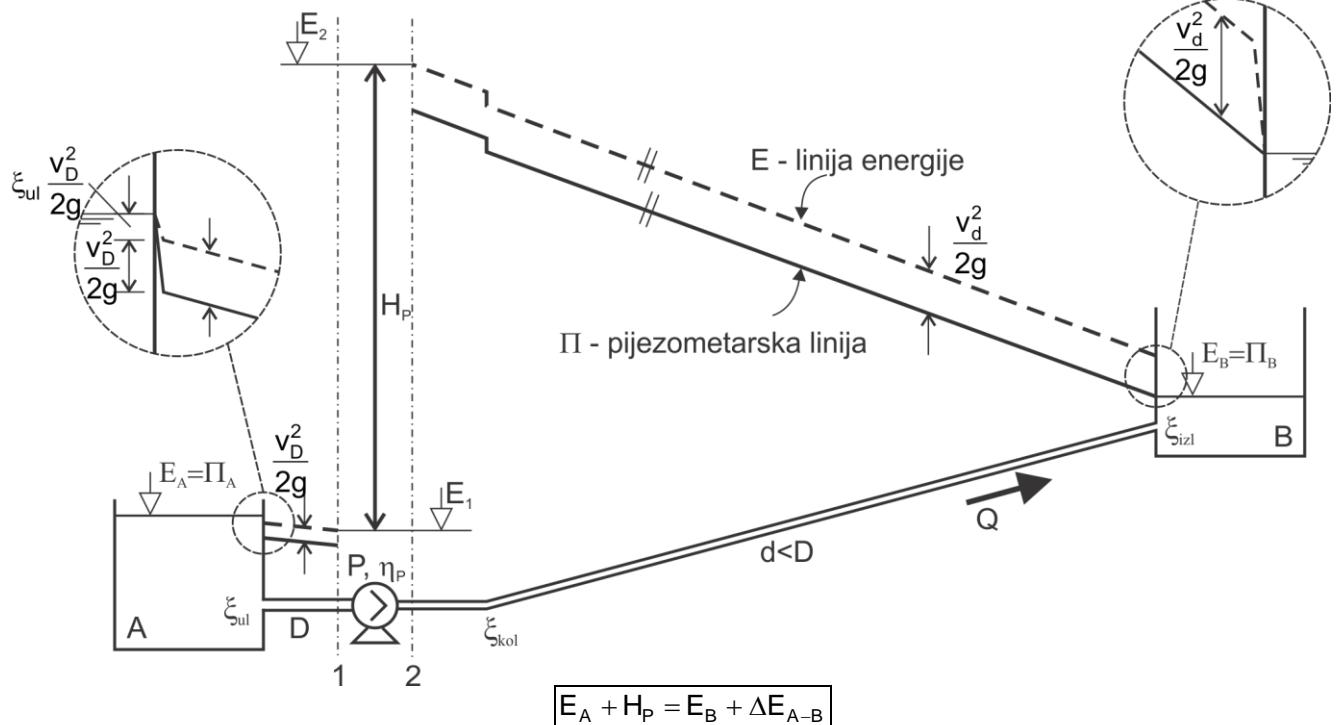

Vežba C3 – HIDRAULIČKE MAŠINE
- IZMENA ENERGIJE IZMEĐU FLUIDA I ČVRSTE POKRETNE GRANICE -

1. **PUMPE** - hidrauličke mašine koje predaju energiju fluidu tj. vrše konverziju (obično) električne energije u mehaničku (rotacionu) energiju obrtnog kola, koja se prenosi fluidu i na taj način se povećava mehanička energija fluida. Ovaj proces konverzije energije nije savršen, te od ukupne uložene energije, samo deo može konačno da se pretvoriti u mehaničku energiju fluida. Odnos mehaničke energije koja je predata fluidu i uložene energije je KOEFICIJENT KORISNOG DEJSTVA PUMPE η_p .

H_p [m] - visina dizanja pumpe: $H_p = E_2 - E_1$ (E_1 i E_2 su energije po jedinici težine u presecima ispred i iza pumpe)

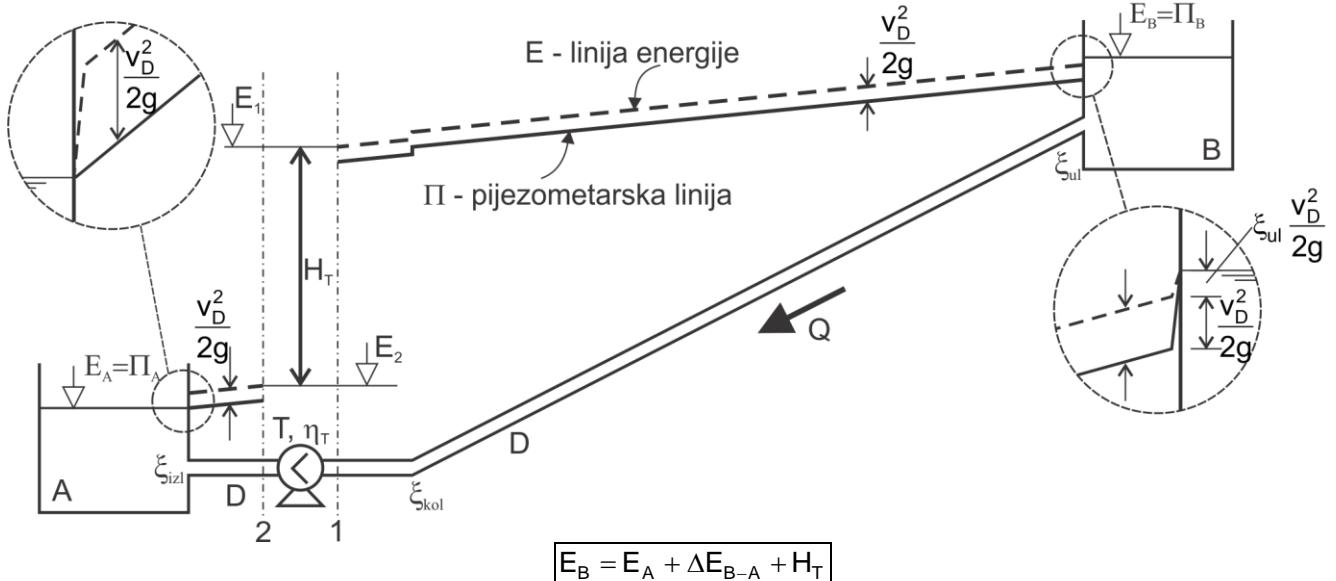
$$N_p$$
[W] - snaga pumpe: $N_p = \frac{1}{\eta_p} \rho \cdot g \cdot Q \cdot H_p$

η_p [-] - koef. korisnog dejstva pumpe

E [J] ili [kWh] – energija koju je utrošila pumpa za vreme Δt : $E = N_p \cdot \Delta t$

*****

2. **TURBINE** - hidrauličke mašine koje prenose energiju sa fluida na turbinu

H_t [m] - spuštanje ili pad turbine: $H_t = E_1 - E_2$ (E_1 i E_2 su energije po jedinici težine u presecima iza i ispred turbine)

N_t [W] - snaga turbine: $N_t = \eta_t \cdot \rho \cdot g \cdot Q \cdot H_t$ (od čega je $N = \rho \cdot g \cdot Q \cdot H_t$ tzv. hidraulička snaga, odn. snaga oduzeta vodi)

η_t [-] - koef. korisnog dejstva turbine

E [J] ili [kWh] – energija koju proizvede turbina za vreme Δt : $E = N_t \cdot \Delta t$